

Hans Lõugas

Panga aruandes uuritakse ka Eesti näitel, kuidas internet mõjutab ühiskondi ja majanduskasvu.

Maailmapank, mis aitab riikidel vähendada vaesust ja tõsta elatusstandardit, keskendub oma tulevases maailmaarengu aruandes internetile ja ei saa seejuures kuidagi jätta tähele panemata Eestit. Sel nädalal käisid aruande kirjutajad materjali kogumas nii Eesti riiklike e-teenuste kui ka IT-ettevõtete kohta ning nõuandva koosoleku pidas president Toomas Hendrik Ilves.

Aruande direktori Uwe Deichmanni sõnul näeme küll kõik interneti mõju maailmale mingi nurga alt, kuid majandusteadlaste jaoks napib süsteemset ülevaadet selle mõju kohta. Kokku uurib aruande meeskond kolme asja: kuidas internet mõjutab majanduskasvu ehk majanduslikku heaolu, milline on selle sotsiaalne mõju kasvõi näiteks sotsiaalvõrgustike puhul ja kuidas muutub teenuste pakkumine, mille all peetakse silmas näiteks riiklike e-lahendusi.

"Kõige selle jaoks oleme väga pikka aega harjunud vaatama näiteks Skandinaaviat või USA-d," nentis Deichmann. "Aga Eesti muudab nende kõrval silmatorkavaks, et maailma mõistes ikkagi üsna madalate sissetulekutega riik on otsustanud ja suutnud end muuta ning on tehnoloogiliselt väga kõrge tasemega maa," selgitas aruande juht.

Maailmaarengu aruande seisukohalt on oluline uurida, kuidas Eesti on selle saavutanud ja mis osa sellest saaks teised riigid üle võtta. "Ilmselt on Eesti mudeli mõnda osa väga raske järele teha riikides, millel on väga nõrk valitsus," lisas Deichmann.

Maailmaarengu aruanne, mis kannab aastaarvu 2016, hakati kirjutama juba tänavu, valmis saab see järgmise aasta sügisel. Aruande kirjutamine tähendab, et mitmekümnepealine majandusteadlaste ja ekspertide grupp kogub infot maailma riikidest ja eraettevõtetest. Eestis kohtusid aruande kirjutajad nii e-riigi akadeemia kui ka valitsuse esindajatega. Küllastati olulisemaid eraettevõtteid Nortali, Transferwise'i ja AS-i Sertifitseerimiskeskus ning käidi Tallinna tehnikaülikooli Mektory ettevõtluskeskuses.

Esimene visiit

"See oli meeskonna esimene visiit n-ö kohapeale vaatama ja kinnitust otsima, kas teoreetilised eeldused ja hüpoteesid peavad paika või on neid vaja muuta," selgitas Maailmapanga vanemekspert Märt Kivine. "Nagu üks meeskonna liige ütles: Eestis juba eksisteerib e-riigi ja digitaalse asjaajamise tulevik, küsimus on, kuidas see tulevik ka muudes riikides kohale jõuaks," sõnas ta.

Peale kohapealt info kogumise suunab aruande kirjutajaid ka ekspertide nõukogu, mille juhiks kutsus Maailmapank president Ilvese. Nõuandjate seas on teadlasi, poliitikuid ja eraettevõtete esindajaid, nagu näiteks Google'i peaökonoomist. Kivise sõnul andis nõukogu oma esimesel kohtumisel Tallinnas aruande kirjutajatele hoogu juurde. "Nõukogu julgustas neid olema veel optimistlikumad, et näha digitaalse arengu võimalusi," ütles ta.

Raha sääst

"Vaesematele riikidele on Eesti ka hea näide, sest palju öeldakse, et Eestis on nii palju internetile rõhku pannud just seepärast, et raha säästa," ütles Maailmapanga aruande direktor Uwe Deichmann. "Meie fookuses on majanduskasv, aga valitsemisel on sellele ka suur mõju. Kui vaadata, mis riigid on e-valitsuste puhul innukaimad, siis need on kas väga autokraatsed või tugevalt demokraatlikud riigid. Uurime ka näiteks seda hinda, mis tuleb riigil maksta, kui ta interneti tsenseerib."

Artikkel Eesti Päevalehe [veebilehel](#) .